

тъ на живота. Хората казватъ: нѣма Господъ, животътъ нѣма смисълъ. Мислишъ ли така, ти измивашъ основите на своя животъ. Ти си първокласенъ глупецъ. Като казвашъ, че животътъ нѣма смисълъ, питамъ: на какви факти се базирашъ? — Че кѫщата на Ивана, на Петко, на Драгана, на един-кого си изгорѣла. Затуй ли животътъ нѣма смисълъ? Ами, ако те туря въ нѣкой модеренъ затворъ, или ако те пратя да живѣешъ въ гората, какво би прѣдѣчелъ? Пъкъ ако те туря въ едно подземие, много добре украсено, безъ, обаче да прониква свѣтлината, хубаво ли ще ти бдѣ? Всичко това е резултатъ на съвременната култура. Всички пътни съобщения, тренове, паракоди, фабрики, всички човѣшки изобрѣтения, това сѫ само начини за упражнение на човѣшкия умъ. Въ това, обаче, не е смисълъ на живота. Човѣкъ трѣбва да гради кѫщи, да прави фабрики, за да се изостри неговия умъ. Всички работи, които човѣкъ прави, всички приспособления по земедѣлието или въ каквото и да е направление, всичко служи на човѣка за развиваене на неговите способности. Мислите ли, че онова малко ваше момиченце, което е взело своята кукла и ѝ прави рокличка, управлява я съ прѣчицата, та това е послѣдната дума на науката? Мислите ли, че тази кукла ще разрѣши всички въпроси на свѣта? Това момиченце казва: мамо, вижъ моята кукличка! Това момиченце мисли ли, че ще разрѣши задачата на живота? Мислите ли, че онази майка, като роди едно дете, ще разрѣши всичките задачи на живота? Азъ гледамъ, една майка като вземе своето дете на ръцѣ, носи го и казва: вижте моето детенце!